

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku
Rakvere Kolmainu Kogudus
44307, Lääne-Viru maakond
44307, Lääne-Viru maakond

Meie 02.06.2025 nr 11.1-1/25/1160-1

Ettekirjutus

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood: 70007340; edaspidi *rakendusüksus*) teeb perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) § 42 lg 2 punkti 3 alusel Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Rakvere Kolmainu Koguduse (edaspidi *toetuse saaja* või *EELK Rakvere Kolmainu Kogudus*) toetuse taotluse projekti nr 2014-2020.2.05.18-0074 „Rakvere Kogukonnamaja” (edaspidi *projekt*) osas järgmise ettekirjutuse:

1. Toetuse saaja kohustub tagama projekti raames loodud erihoolekande taristu eesmärgipärase kasutamise ja teenuste osutamise Rakvere kogukonnamajas kokkulepitud mahus hiljemalt 30.06.2025, st loodud on 20 toetatud töötamise teenuse kohta, 10 igapäevaelu toetamise teenuse kohta või nimetatud kohad on asendatud mõne teise rakendusasutusega kooskõlastatud hoolekandeteenuse kohaga ja 10 kogukonnas elamise teenuse kohta.
2. Toetuse saaja kohustub viivitamatult teavitama rakendusüksust, kui punktis 1 sätestatud tähtaja täitmisel tekib takistus.

Ettekirjutuse mittetäitmise korral on rakendusüksusel õigus teha finantskorrektsiooni otsus toetuse vähendamiseks või tühistamiseks STS § 45 lg 1 punkti 3 alusel.

Vastavalt sotsiaalkaitseministri 06.11.2017. a määruse nr 42 „Meetme tegevuse „Erihoolekandetasutuste reorganiseerimine” toetuse andmise tingimused avatud taotlemisel“ (edaspidi *meetme määrus*) § 20 lg 7 punktile 1 saatis rakendusüksus käesoleva ettekirjutuse eelnõu 22.05.2025 toetuse saajale seisukoha esitamiseks vastamise tähtajaga 30.05.2025. Toetuse saaja poolt esitatud vastuse kohaselt ei ole tal ettekirjutuse osas täiendusi ega muudatusi ning nad töötavad tingimuste täitmise nimel.

1. Ettekirjutuse asjaolud

EELK Rakvere Kolmainu Koguduse projekti 26.04.2018 taotlus rahuldati otsusega nr 9.2-4.3/14-20/11/75.

Projekti eesmärgiks oli luua 30 uut erihoolekandeteenuse kohta Rakvere keskkonnas miljööväärtuslikus piirkonnas, sh 10 igapäevaelu toetamise (edaspidi IET) teenuse kohta, 10

toetatud töötamise (edaspidi TT) teenuse kohta ja 10 kogukonnas elamise (edaspidi KE) teenuse kohta. Kuna 10 TT kohta oli juba varasemalt loodud, siis koos projektiga loodud kohtadega peab olema loodud kokku 20 TT teenusekohta. Projekti abikõlblikkuse periood oli 04.12.2017 kuni 30.09.2020 ning projekti lõppmakse teostati 29.01.2021.

Meetme määruse § 20 lg 2 kohaselt on toetuse saajal kohustus tagada 20 aasta jooksul projekti abikõlblikkuse tähtaja lõppemisest erihoolekande taristu eesmärgipärane kasutamine vastavalt taotluse rahuldamise otsusele, välja arvatud juhul, kui tegevuste muudatused on rakendusasutusega kooskõlastatud.

Hetkel on majandustegevuse registri andmetel EELK Rakvere Kolmainu Kogudusele väljastatud järgmised tegevusload:

- Tegevusluba nr SEH000463 KE osutamiseks maksimaalselt 10 isikule (tegevusluba välja antud 05.10.2020);
- Tegevusluba nr SEH000384 TT osutamiseks maksimaalselt 10 isikule (tegevusluba välja antud 05.02.2018).

Projekti raames valmisid päevakeskuses ruumid 10-le inimesele igapäevaelu toetamise teenuse pakkumiseks, kuid teenus projekti lõppedes ei käivitunud. Toetuse saaja on projekti lõpparuandes teenuse mitte alustamist põhjendanud asjaoluga, et Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi SKA) sõnade kohaselt pole hetkel teenusele inimesi saata, kuid nad plaanivad võtta kasutusele intellektihäirega inimeste päevahoiuteenuse.

Toetuse saaja selgitas 09.04.2024 saadetud kirjas, et IET teenusekohad on hetkel loomata teenuse vajaduse puudumise tõttu ja et nad pakuvad jätkuvalt TT teenust 10-le inimesele, kuid hetkel ei ole Rakvere linnas võimalik luua 10-le inimesele IET teenust. Toetuse saaja selgituse kohaselt on projekti raames renoveeritud ruumid kasutusel kogukonnas elamise teenuse klientide poolt teraapia ning käeliste ja hariduslike tegevuste jaoks. Toetuse saaja selgituse kohaselt soovis ta taotleda nende ruumide sihtotstarbe muutmist ja võtta nad kasutusele kas kogukonnas elamise teenuse pakkumisele suunatud lisaruumidena või toetatud töötamise ruumidena.

Rakendusüksus tuvastas 06.05.2024 läbi viidud etteteatamata kohapealses kontrollis, et toetuse saaja ei osuta IET teenust ning samuti ei ole esitatud taotlust ruumide sihtotstarbe muutmiseks. Toetuse saaja selgituse kohaselt on põhjuseks asjaolu, et SKA-l ei ole teenusele saatmiseks kliente. Hetkel on ruumid on kasutusel abiruumidena kogukonnas elamise (edaspidi KE) teenuse pakkumiseks päevakeskusena, kuna seal toimuvad mitmed päevased tegevused klientidele, mh ka erinevad teraapiad.

Rakendusüksus selgitas 20.05.2024 saadetud kirjas toetuse saajale, et kui ta soovib teenuse sisu muuta, siis peab ta küsima rakendusasutusest vastava kooskõlastuse. Toetuse saaja peab esitama taotluse koos põhjendustega, et soovitakse IET kohad asendada kogukonnas elamise teenuskohtadega. Peale kooskõlastuse saamist on vaja esimesel võimalusel SKA-lt tegevusluba taotleda ja inimesed teenusele leida.

Toetuse saaja saatis rakendusüksusele 13.06.2024 SKA hinnangu päevakeskuse loomise võimaluse kohta (SKA 21.05.2024 kiri nr 7-7/25312-2 „Vastuskiri päevakeskuse loomisest“), milles SKA kinnitas, et hetkel ei ole võimalik maksimaalses mahus 10 teenuskohta täita, kuna piirkonnas ei ole teenusele soovijaid ning seda juba pikema perioodi vältel, nagu oma pöördumises välja toote. SKA selgitas toetuse saajale, et kui ta soovib loobuda ERF projekti toel loodavatest 10 igapäevaelu toetamise teenuse teenuskohast, tuleb teenuseosutajal teha vastavasisuline

pöördumine projekti rakendusasutusele ehk Sotsiaalministeeriumile ning Riigi Tugiteenuste Keskusele. Vastava taotluse saatis toetuse saaja 25.06.2024 rakendusüksusele, mille kohaselt sooviti saada kooskõlastust seoses projektiga nr 2014-2020.2.05.18-0074 ettenähtud IET teenuse kohtade asendamiseks KE teenuse kohtadega nii, et IET teenuse pakkumiseks mõeldud ruumid saaks võtta kasutusse KE teenuse tegevusruumidena. Põhjuseks on toodud IET teenusekohtade nõudluse puudus hetkel Rakveres ja Lääne-Viru maakonnas. Rakendusasutusele on vastav taotlus esitatud 04.07.2024.

Rakendusasutus toetuse saaja taotlust ei kooskõlastanud, põhjendades 13.09.2024 kirjas nr 2-3.9/2292, et IET ruumide kasutuselevõtmine kogukonnas elamise klientide tegevusruumidena pole kooskõlas toetuse sihtotstarbelise kasutamisega, mille raames tuli luua 10 IET teenusekohta. Rakendusasutus, olles suhelnud SKAga, jõudis arusaamani, et tegelikkuses ei soovi toetuse saaja kohti asendada, vaid kasutada IET mõeldud ruume KE klientide jaoks. Rakendusasutus selgitas, et toetuse saaja on rahastust saanud 10 IET, 10 TT ja 10 KE koha loomiseks ning sihtotstarbeliseks kasutamiseks. Seega ei saa rakendusasutus toetada olukorda, kus rekonstrueeritud Rakvere kogukonnamajas osutatakse teenust kokkulepitust väiksemas mahus. Samas leidis rakendusasutus, et IET kohtade asendamine teise erihoolekandeteenusega on sisuliselt põhjendatud, kuid selleks tuleb vahetada teenuseliiki, taotleda SKA-lt vastav tegevusluba, muuta SKA-ga sõlmitud lepingut ning kooskõlastada muudatused uuesti rakendusasutusega. Muudatuse soovist soovis rakendusasutus teada saada 30 päeva jooksul alates 13.09.2024 rakendusasutuse seisukoha kättesaamisest. Kuivõrd toetuse saajale on väljastatud tegevusluba nr SEH000384 TT osutamiseks maksimaalselt 10 isikule, siis soovis rakendusasutus ka teada saada, kas on loodud kokku 20 TT teenuse kohta ja kas teenust osutatakse.

Sotsiaalkindlustusamet (edaspidi SKA) teavitas 28.09.2024 rakendusüksust, et projektis on 10 IET teenuskohta täitmata ning antud teenuse osas ei ole toetuse saajal tegevusluba. Toetuse saaja ei ole ka küsinud Sotsiaalministeeriumilt (edaspidi rakendusasutus) kooskõlastust teenuse muutmiseks.

Rakendusüksus palus 29.10.2024 kirjas toetuse saajal teada anda, kas SKA-le on taotlus IET kohtade asendamiseks teise erihoolekandeteenusega esitatud, kas rakendusasutust on teavitatud IET teenusekohtadele täitmisest või asendamisest ja kas TT kohad on loodud ning teenust osutatakse. Toetuse saaja rakendusüksuse kirjale vastanud ei ole.

Rakendusasutuselt saadud informatsiooni kohaselt on toetuse saaja SKA-d 05.02.2025 teavitanud, et tegelevad 20 TT teenuse teenusekoha lisamise protsessiga, lisades juurde järgmise selgituse: „Kuna vajalike teenusekohtade loomiseks peame tegema majas ümberkorraldusi ja pean oma perega välja kolima, siis see protsess veel kestab. Peame tegema ruumides veel remondi ja alles siis saame teenustega edasi minna.“

Seega ei ole toetuse saaja projektide raames IET teenuse osutamiseks loodud ruume sihtotstarbeliselt kasutanud ning loomata on 10 TT teenusekohta.

2. Ettekirjutuse õiguslikud alused ja põhjendused

STS § 42 lg 2 punkti 3 kohaselt on rakendusüksusel õigus teha ettekirjutus kohustuse või nõude täitmata jätmise või puudustega täitmise korral ja anda nende täitmiseks uus tähtaeg või määrata lisatoimingud. Vastavalt STS § 45 lg 3 punktile 1 ei tehta finantskorrektsiooni otsust, kui puudust on võimalik kõrvaldada või kohustust või nõuet täita ettekirjutuse täitmisega.

Vastavalt taotluse rahuldamise otsuse punktile 7.1 võib toetust kasutada tingimustel, et toetuse saaja täidab TRO-s ja STS-is ning selle rakendusaktides sätestatud kohustusi ning meetme määruses, eelkõige §-s 20 ja 23 sätestatud kohustusi.

STS § 24 punkti 14 kohaselt kohustub toetuse saaja tagama kestvuse nõude Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 71 nimetatud juhul ja aja jooksul. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 71 lg 1 c on välja toodud, et tegevuse puhul, mis hõlmab investeerimist taristut, peab maksma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidelt saadud toetuse tagasi, kui viie aasta jooksul alates toetusesaajale lõppmakse tegemisest leiab sellega aset oluline muutus selle iseloomus, eesmärkides või rakendustingimustes, mille tulemusena kahjustataks selle algseid eesmärke. Meetme määruse § 21 punkti 2 kohaselt on rakendusüksus kohustatud mh tegema projektide üle järelkontrolli viie aasta jooksul pärast projekti lõppmakse tegemist, veendumaks, et projekti elluviimise tulemusena soetatud vara ja rajatud või rekonstrueeritud taristut kasutatakse sihtotstarbeliselt.

Meetme määruse § 20 lg 2 sätestab, et toetuse saaja kohustub tagama 20 aasta jooksul projekti abikõlblikkuse tähtaja lõppemisest erihoolekande taristu eesmärgipärase kasutamise vastavalt taotluse rahuldamise otsusele, välja arvatud juhul, kui tegevuste muudatused on rakendusasutusega kooskõlastatud. Meetme määruse seletuskirjas on välja toodud, et kuivõrd aja jooksul võib muutuda teatavate teenuste osutamise vajadus konkreetsetele sihtrühmadele või taotluses märgitud piirkonnas, siis on toetuse saajal võimalik kooskõlastatult rakendusasutusega muuta teenuseid, mille osutamise kohustus tal 20 aasta jooksul lasub.

Rahandusministeeriumi juhendi „Toetuse abil soetatud vara sihipärase kasutamise kohustus ehk kestvuse nõude kohaldumine programmiperioodidel 2007-2013 ja 2014-2020“ (edaspidi kestvuse nõude juhend) kohaselt tähendab kestvuse nõue lühidalt seda, et projekti raames soetatav või renoveeritav vara peab olema kasutuses TRO-s kirjeldatud otstarbel/eesmärgil, sh sihtrühma poolt. Samas juhendis on välja toodud, et teatud juhtudel on võimalik pikendada kestvuse nõude kohaldamise tähtaega projekti tulemuse rakendamise peatumise võrra.

Eelnevast tulenevalt on toetuse saajal kohustus kasutada loodud erihoolekande taristut sihtotstarbeliselt ehk osutada seal taotluses märgitud erihoolekandeteenuseid lubatud mahus alates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest 30.09.2020. a kokku 20 aastat.

Tulenevalt ettekirjutuse punktis 1.1. toodud asjaoludest ei ole toetuse saaja projekti raames rajatud IET ruume sihtotstarbeliselt kasutusse võtnud ja loomata on 10 TT teenuskohta, mistõttu on toetuse saaja kohustus tagada vara sihtotstarbeline kasutamine täidetud osaliselt.

Rakendusüksus analüüsis antud juhtumi asjaolusid ning on seisukohal, et kuigi toetuse saaja ei ole kasutanud projekti raames rajatud IET teenuse ruume sihipäraselt, siis tulenes see algselt toetuse saajast mitte sõltuvatest põhjustest ehk sobiva sihtrühma puudumisest projekti lõppedes. Rakendusüksus leiab, et toetuse saajale on antud korduvaid võimalusi IET teenuskohtade asendamiseks teise erihoolekandeteenusega. Samuti on toetuse saajale piisavalt täiendavat aega antud 10 TT teenuskoha loomiseks, kuid tänaseni osutatakse projekti raames rekonstrueeritud Rakvere kogukonnamajas teenust lubatust ja kokkulepitust väiksemas mahus.

Arvestades kestvuse nõude juhendit, kus on viidatud vara hävimise ja purunemise osas võimalusele kestvuse nõude kohaldamise tähtaega pikendada projekti tulemuse rakendamise peatumise võrra, siis analoogiat kohaldades loeb rakendusüksus ka antud projekti tulemuse

kasutamise algusaja edasi lükkunuks (projekti raames rekonstrueeritud taristu kestvuse nõude peatunuks) kuni selle nõuetekohasele kasutusele võtmiseni.

Käesoleva ettekirjutusega kohustab rakendusüksus toetuse saajat tagama, et hiljemalt 30.06.2025 toimuks teenuste osutamine Rakvere kogukonnamajas toetuse saaja poolt taotluses märgitud mahus, st loodud on 20 TT teenuse kohta, 10 IET või asendatud hoolekandeteenuse kohta ja 10 KE teenuse kohta. Eeltoodust tulenevalt pikendab rakendusüksus ettekirjutusega kestvuse nõude kohaldumise tähtaega, võttes aluseks teenuse osutamise hilisema algusaja, et oleks tagatud kestvuse nõude kohustuse täitmine õigusaktides määratud aja jooksul. Vaid sellisel juhul saab projekti tulemuse sihipärase kasutamise nõude täidetuks lugeda.

Rakendusüksus selgitab, et juhul, kui toetuse saaja jätkab projekti raames rekonstrueeritud Rakvere kogukonnamajas teenuste osutamist praeguses, st kokkulepitust väiksemas mahus, tuleb projektis planeeritud eesmärgi käsitleda kui osaliselt täitmata projekti tulemust, millest tulenevalt loeb rakendusüksus projektis abikõlbliku kuluna kajastatud IET ja TT teenuse osutamiseks seonduvate ruumide ehituse kulud mitteabikõlblikuks kuluks.

Meetme määruse § 25 lõike 1 kohaselt teeb rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse ning nõuab toetuse tagasi vastavalt STS §-des 45–47 sätestatule. Vastavalt STS § 45 lg 1 punktile 3 teeb rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse, kui toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust. Meetme määruse § 8 lõike 1 järgi on abikõlblikud kulud, mis on põhjendatud, mõistlikud ja vajalikud projekti elluviimiseks ja projekti eesmärkide saavutamiseks ning kooskõlas ühendmääruse §-s 2 nimetatud kulu abikõlblikkuse ja käesolevas määruses sätestatud tingimustega.

Kohustuste mittetäitmise korral on rakendusüksusel õigus kohaldada finantskorrektsiooni meetme määruse § 25 ja STS § 45 alusel.

Käesoleva ettekirjutuse peale võib esitada vaide rakendusüksusele STS-is ja HMS-is sätestatud tingimustel ja korras 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil vaide esitaja sai või pidi ettekirjutusest teada saama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mairi Uusen
talituse juhataja

Liivika Pöder 59177036
Liivika.Poder@rtk.ee